

ЗВІТ

За результатами проведення науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 25-річчю заснування кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини

ПВНЗ «Київський медичний університет»

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ»

20 квітня 2018 року

20 квітня 2018 року в м. Києві, за адресою вул. Льва Толстого, 7 (конференційна зала) та Льва Толстого, 9 (аудиторія 20) відбувся науковий захід з міжнародною участю «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ», в якому взяли участь фахівці з народної і нетрадиційної медицини, науковці, викладачі вищих навчальних медичних закладів, практикуючі лікарі, психологи, молоді вчені (далі – Конференція).

Метою Конференції було: обговорення сучасного стану народної і нетрадиційної медицини (НіНМ) в Україні – як єдиного цілісного медичного спрямування, так і окремих методів і практик у контексті реформи системи охорони здоров'я; досягнення і проблеми розвитку НіНМ; результати фундаментальних і клінічних досліджень та їх впровадження у медичну практику на різних етапах надання медичної допомоги (комплексної, превентивної терапії та медичної реабілітації); професійна освіта фахівців; контроль якості медичних послуг у сфері НіНМ.

У межах Конференції відбулися пленарні засідання, дискусії та наради.

Представлені доповіді з усіх напрямків як класичної, так і НіНМ (комплементарної/альтернативної): фітотерапії, гомеопатії, електропунктурної діагностики, іридодіагностики, різних методів інформаційної терапії, аюрведи, мануальної терапії, остеопатії, акупунктури та її модифікацій. Обговорені питання апаратного забезпечення різних методів НіНМ. Розглянуті досягнення і проблемні питання розвитку НіНМ та інтегрування її у сучасну систему охорони здоров'я.

Представлені результати фундаментальних і клінічних досліджень та їх впровадження в медичну практику на різних етапах надання медичної допомоги (комплексної, превентивної терапії та медичної реабілітації); професійну освіту фахівців.

ОРГАНІЗАТОРАМИ КОНФЕРЕНЦІЇ БУЛИ:

Міністерство освіти і науки України

Міністерство охорони здоров'я України

ПВНЗ «Київський медичний університет»

Національна наукова медична бібліотека України

Академія наук вищої школи України

Відділення фундаментальних проблем медицини

ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»

Оргкомітет висловлює вдячність усім нашим партнерам за підтримку та надану допомогу у проведенні науково-практичної Конференції з міжнародною участю «Актуальні питання народної і нетрадиційної медицини в комплексній терапії», а саме:

Біонорика, Німеччина

ESPARMA GmbH, Німеччина

Pharmaceutical Company «World Medicine»

Медичному центру ТОВ «ФІТО-ДАНІМИР», м. Київ

Ботанічному саду ім. академіка О.В. Фоміна

ННЦ «Інститут біології» Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

Астроцентру «Селена», м. Київ, Україна-Ганновер, Німеччина

Центру нетрадиційної медицини «Енергетика», м. Київ

Центру здоров'я Миколи Яковчука, м. Київ

Медико-виробничій компанії «ЛЯПКО», Україна

ТОВ «Зелена планета Земної»

ТОВ «Ольвія Нова»

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ відбулося за сприяння ЗМІ і СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДАНЬ:

«Медична газета «Здоров'я України»

«Ваше здоров'я»

«Здоров'я і довголіття»

«Фітотерапія. Часопис»

«Зелена планета Земної»

www.uanm.org.ua

www.kmu.edu.ua

www.informotherapy.org

Офіційними мовами конференції були: українська, російська, англійська.

Було проведено 3 пленарних засідання.

Загалом зареєстровано 197 осіб.

ТЕМАТИКА

У програму конференції включені доповіді та дискусії за наступними тематиками:

1. Розвиток народної (комплементарної, альтернативної) медицини в Україні та світі у відповідності з основними напрямками, викладеними у «Стратегії ВООЗ з народної медицини на 2014-2023 роки».
2. Концепція та програма розвитку народної медицини в Україні в контексті реформування системи охорони здоров'я.
3. До 25-річчя заснування кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет» – історія кафедри, досвід викладання на додипломному та післядипломному рівнях освіти.
4. Структура НіНМ в Україні, правові та юридичні аспекти.
5. Науково-методичне обґрунтування застосування методів НіНМ у комплексній, превентивній терапії та медичній реабілітації на принципах доказової медицини.
6. Проблеми якісної освіти фахівців у сфері НіНМ. Інтегрування методів НіНМ у навчальний процес додипломної та післядипломної освіти, на етапі первинної медичної допомоги охорони здоров'я.
7. Економічна доцільність ефективності застосування методів НіНМ в умовах соціально-економічних проблем в Україні.
8. Фармакогнозія і фітотерапія: досвід викладання і застосування в медицині за спеціальністю «Лікувальна справа» та «Фармація».
9. Гомеопатія: досвід викладання і застосування в медицині.
10. Остеопатія, мануальна терапія: досвід викладання і застосування в медицині.
11. Аюрведа і тибетська медицина: реалії та перспективи в Україні.
12. Китайська традиційна медицина: реалії та перспективи в Україні.
13. Іридіодіагностика: експрес і скринінг-діагностика у практиці лікаря.
14. Ароматерапія і фітоергономіка.
15. Інформаційна медицина: досвід викладання і застосування в медицині. Реалії та перспективи.
16. Інформаційна гігієна в сучасному світі.
17. Електропунктурна і інформаційна діагностика: досвід викладання і впровадження як скринінг-методу діагностики та контролю ефективності лікування.
18. Цілителство: нормативно-правові аспекти врегулювання в Україні та світі.
19. Питання деонтології і лікарської етики у сфері НіНМ.
20. Актуальні питання та перспективи громадських організацій-асоціацій.

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ

20 квітня 2018 року з 10:00-10:55 відбулось урочисте відкриття Конференції з міжнародною участю, яка присвячена 25-річчю заснування кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет» **«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ»**

Були заслухані урочисті привітання:

Поканевича Олександра Валерійовича – президента ПВНЗ «Київський медичний університет».

Вітальні слова почесних гостей:

Бахтєвої Тетяни Дмитрівни – депутата Верховної Ради України,

Наконечного Олександра Григоровича – президента Академії наук вищої школи, Україна,

Альфредо Абаскаль Альберназ – д. хім. н., Naturopathic Sciences, Іспанія,

Євтушенка Вячеслава Вікторовича – заступника завідувача відділу з питань охорони здоров'я Департаменту гуманітарної та соціальної політики Секретаріату Кабінету Міністрів України,

Челомбітько Лади Іванівни, керівника проектів та програм ЄМА в країнах Східної Європи,

Li Yong Hong – офіційного представника в Україні Департаменту Охорони Здоров'я і Планового Дітонародження Провінції Ганьсу, Китай,

Гокхен Айдогду – голови правління Асоціації комплементарної медицини, Туреччина,

Терехова Еріка – голови правління Міжнародної асоціації комплементарної медицини, Латвія,

Горової Елли Володимирівни – заступника начальника управління – начальника відділу контролю якості медичної допомоги Управління ліцензування та якості медичної допомоги МОЗ України,

Радиша Ярослава Федоровича – доктора наук з державного управління, професора,

Туманова Віктора Андрійовича – д. мед. н., професора, зав. кафедрою фармакології, почесного ректора ПВНЗ «Київський медичний університет»,

Доан Світлани Іванівни – д. мед. н., професора, проректора з наукової роботи і післядипломної освіти ПВНЗ «Київський медичний університет»,

Шолойко Наталії Василівни – к. мед. н., доцента, заступника директора Державного експертного центру МОЗ України,

Трохимчука Віктора Васильовича – д. фарм. н., професора НМАПО ім. П.Л. Шупика, головного редактора науково-практичного видання «Фармацевтичний журнал».

ПЛЕНАРНІ ЗАСІДАННЯ

На пленарних засіданнях були зроблені доповіді у відповідності до програми конференції

1. **Гарник Т.П., Петріщева В.О., Гарник К.В., Парчамі Газає Сепідех, Ігнатова А.В.** Фітотерапія як метод здорового способу життя: навчання, лікування та оздоровлення. Концепція та стратегія її розвитку в Україні.
2. **Андріюк Л.В.** Мануальна терапія в діагностиці і лікуванні головного болю шийного походження.
3. **Грецьова Р.Ю.** Розвиток народної і нетрадиційної медицини: правові проблеми і рішення.
4. **Чіжикова М.Є.** Комбінована методика рефлексотерапії із застосуванням мікроакупунктурних систем у лікуванні головного болю у хворих у відновному та резидуальному періодах інсульту.
5. **Гарник Т.П., Петріщева В.О., Туманов В.А., Гарник К.В.** Сучасний погляд на роль біологічно активних сполук у формуванні здорового способу життя: пробіотики останнього покоління і Омега-3 ПНЖ.
6. **Сіліна Т.М.** Роль нетрадиційних методів терапії в комплексному лікуванні порушень жіночого репродуктивного здоров'я.
7. **Глоба О.П.** Біоакінг і сучасні методи інформаційної медицини.
8. **Гуцол Л.П., Гуцол К.М., Цимбал І.П.** Можливості гомеопатії: погляд Миколи Івановича Пирогова.
9. **Евтушенко Т.В.** Фундамент традиційної медицини.
10. **Дмітрієва А.В.** Аюрведа – мистецтво бути здоровим.
11. **Мельник А.І.** Еніоактивна голка для акупунктури.
12. **Юдин А.В.** Информационно-энергетическая структура человека.
13. **Горова Е.В.** Народна і нетрадиційна медицина – можливості і перспективи сьогодення.
14. **Абрамов С.В., Соколовський С.І.** Погляд на проблемні питання у підготовці майбутніх фахівців для медичної галузі.
15. **Білоусова І.В.** Сучасний менеджмент акне вульгарного. Роль дієтотерапії.
16. **Жукова Л.П., Войтенко А.В.** Проблемні питання народної і нетрадиційної медицини в Україні.
17. **Фуклева Л.А.** Изучение антибактериальной активности вагинальной мази с эфирным маслом чабреца обыкновенного.
18. **Абраменко В.В.** Світовий та вітчизняний клінічний досвід застосування рефлексотерапії в лікуванні хворих з патологією центральної нервової системи.
19. **Зубицький О.Д., Зубицька В.О., Зубицька Н.І.** Авторська фітотерапія Зубицьких в лікувальній практиці.
20. **Козименко Т.М.** Класична гомеопатія і доказовість.
21. **Джуренко Н.И.** Медико-биологические аспекты исследования лекарственных растений.
22. **Гарник К.В., Петріщева В.О., Туманов В.А., Гарник Т.П.** Сучасні стандартизовані фітозасоби при артрозо-артритах.
23. **Волченко Е.Е.** Четыре уровня терапевтических возможностей – необходимость индивидуального подхода в терапии. Кризисы современной медицины.
24. **Наумова М.І., Войтенко Г.М., Кохан І.В., Тимченко О.Г.** Досвід викладання фітотерапії на додипломному і післядипломному рівні освіти у ВМНЗ України.
25. **Шаурін О.Л., Шитіков Т.О.** Про можливості реабілітації воїнів Збройних сил України з наслідками бойової черепно-мозкової травми.
26. **Парахін А.І., Самбір В.В., Антюхов Р.В., Новохатній В.А.** Мануальна терапія: реалії сьогодення.
27. **Горчакова Н.О., Чекман І.С., Симонов П.В., Туманов В.А.** Реалізація природних нанотехнологій при гемічній гіпоксії.
28. **Газина И.Г.** Фитотерапия и висцеральная терапия как комплексный подход в оздоровлении человека.
29. **Коваленко О.Є, Абраменко В.В., Чіжикова М.Є.** Історичні та соціальні аспекти рефлексотерапії в Україні.
30. **Ходун С.В., Пленова Т.Н.** Застосування фунгопрепаратів в комплексних лікувальних, профілактичних та реабілітаційних програмах.
31. **Шолойко Н.В., Бакун Б.В.** Традиційні лікарські засоби в ЕМА та в Україні.

МАЙСТЕР-КЛАСИ

Були проведені майстер-класи:

1. **Головаха М.О.** Інформодіагностика, натуропатична, інформаційна і резонансна терапія вірусу Епштейн-Бара.
2. **Юдин А.В.** Дистанционная диагностика и коррекция функциональных систем человека на любом расстоянии.
3. **Циркот І.М.** Діагностика та корекція аюрведичних дош із застосуванням мануального м'язового тесту.
4. **Петрашева Т.И.** Краниосакральная система – важнейшая система организма. Влияние ликвора на качество здоровья. Результаты практики.
5. **Галушко І.В.** Скринінг-система виходу на первинно-

значиме метаболічне ушкодження через мануальне м'язове тестування.

6. **Прокудін Г.О., Недзвецька О.В.** Роль лікаря-біоенергоінформотерапевта у комплементарному лікуванні.
7. **Газин И.В.** Применение Юмейхо-терапии и других методов при межпозвоночных грыжах.
8. **Земна Н.П. (Зубицька).** Що весною заготовляють із лікарських засобів рослинного походження: «Кошик здоров'я».
9. **Потоцька С.В.** Ірідодіагностика – скринінг-метод контролю за динамікою здоров'я.
8. **Хортецька Т.В., Смойловська Г.П., Мазулін О.В.** Дослідження накопичення аукубіну в листі видів роду *Plantago* L.
9. **Меньшова В.О., Березкіна В.І.** Інтродукція *Adonis vernalis* L. (Ranunculaceae).
10. **Мирзабаева Н.А.** Немедикаментозные методы лечения пациентов с ожирением и дисфункциональными расстройствами билиарного тракта с вегетативной дисфункцией, Казахстан.
11. **Стешенко Я.М., Мазулін Г.В., Мазулін О.В.** Перспективні дикорослі ефіроолійні види роду *Thymus* L. флори України.

СТЕНДОВІ ДОПОВІДІ

На площадах конференції розміщені стендові доповіді:

1. **Павленко Р.І.** До 25-річчя кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет»: Ренесанс скарбів народної медицини в Україні та світі – «Національна наукова медична бібліотека України: флагман літопису народних і наукових здобутків»
2. **Волошин О.І., Бойчук Т.М., Іващук О.І., Мецишен І.Ф., Сенюк Б.П., Васюк В.Л., Волошина Л.О., Малкович Н.М.** Стратегія Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я в галузі народної медицини 2014-2023: ретроспективна оцінка діяльності науковців Буковинського державного університету та перспективи досліджень у цьому напрямку на Буковині (www.uanm.org.ua).
3. **Лисенко Т.І., Шолойко Н.В., Лисенко О.С., Попов В.І.** Фармакологічний аспект застосування канабіноїдів для лікування психічних розладів.
4. **Чіжикова М.Є.** Мікроакупунктурні системи та їх роль у комплексному лікуванні болю у неврологічних хворих.
5. **Гарник Т.П., Решетник Є.М., Дяченко В.Л., Весельський С.П., Макарчук М.Ю., Гарник К.В.** Метаболіти пластичного та енергетичного обміну слини в характеристиці функціонального стану людини.
6. **Шумова Г.С., Владимірова І.М., Ніженковська І.В., Кічаніна Т.В.** Перспективи застосування сировини софори жовтіючої у медицині та фармації.
7. **Мельник В.П., Панасюк О.В., Клименко М.Т., Радиш Г.В., Садомова-Андріанова Г.В., Хурса Т.Г., Гончарова Г.В., Якимова Я.О., Антонюк І.В.** Результати дослідження можливої антимікобактеріальної активності окремих засобів рослинного походження.
12. **Давибіда Н.О., Безпалова Н.М.** Фізична реабілітація при дугоподібній деформації хребта у фронтальній площині та ротації хребців навколо своєї вертикальної осі.
13. **Конечний Ю.Т.** Можливості фітотерапії збудників грибкових захворювань людини.
14. **Смелянець А.Б., Головаха М.О.** Принципи організації апаратних методів електропунктурної діагностики та інформотерапії.
15. **Гевелюк М.М., Гевелюк В.М., Постоецько В.О.** Апітерапія, апіпродукти та лікарські засоби на їх основі – перспектива для майбутнього. Апітуризм.
16. **Крамар Е.Д.** Синергія ароматичних олій в оздоровленні.
17. **Кіркілевська Л.М.** Основні відмінності антропософської медицини від класичної гомеопатії.
18. **Ігнатова А. В.** Стандартизовані фітозасоби у превентивній і реабілітаційній терапії ХОЗЛ на тлі метаболічного синдрому.
19. **Парчамі Газає Сепідех.** Навчально-методичне забезпечення «Основ фармакогнозії і фітотерапії» у англомовних студентів на медичному і стоматологічному факультетах.
20. **Петріщева В.О., Гарник К.В.** Історичні аспекти формування і становлення професорсько-викладацького колективу кафедри фітотерапії з основами фармакогнозії з послідуною трансформацією у кафедру «фітотерапію, гомеопатію та біоенергоінформаційну медицину ПВНЗ «Київський медичний університет».
21. **Разумний Р.В.** Ефективність комбінованого фітозасобу «Бронхипрет» в імунореабілітації хворих на негоспітальну пневмонію, сполучену зі стеатозом печінки.

РЕЗОЛЮЦІЯ

науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої
25-річчю заснування кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини
ПВНЗ «Київський медичний університет»

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ»

20 квітня 2018 року

Розвиток народної і нетрадиційної медицини (НіНМ) і надалі є важливим напрямком в оздоровленні населення в Україні. Зберігається висока довіра до методів НіНМ у суспільстві.

Учасниками Конференції були обговорені питання про сучасний стан НіНМ в Україні як єдиного цілісного медичного спрямування, так і окремих методів і практик у контексті реформи системи охорони здоров'я. Представлені доповіді з більшості методів НіНМ: фітотерапії, гомеопатії, електропунктурної діагностики, іридодіагностики, різних напрямків інформаційної терапії, аюрведи, мануальної терапії, остеопатії, акупунктури та її модифікацій.

Обговорення і дослідження у галузі НіНМ учасниками Конференції супроводжувалося на принципах доказової медицини, зокрема – були представлені методики апаратного забезпечення різних напрямків НіНМ та розглянуті досягнення і проблеми щодо подальшого розвитку НіНМ.

Представлені результати фундаментальних і клінічних досліджень та їх впровадження у медичну практику на різних етапах надання медичної допомоги (комплексної, превентивної терапії та медичної реабілітації). В активній дискусії були обговорені питання професійної освіти фахівців.

У зв'язку з цим, учасниками Конференції запропоновано:

1. Надалі впроваджувати методи народної і нетрадиційної в усі ланки охорони здоров'я та професійне навчання і перепідготовку майбутніх спеціалістів.
2. Фахівцям розширити надання медичної допомоги із застосуванням методів НіНМ, враховуючи актуальні можливості надання первинної медичної допомоги в усіх ланках охорони здоров'я.
3. Активізувати діяльність місцевих осередків ВГО «Асоціація фахівців з НіНМ України» для швидкого поширення актуальної інформації та міждисциплінарного обміну досвідом.
4. Організувати он-лайн засоби комунікації фахівців НіНМ.
5. Виробити єдину термінологію та створити експертну комісію щодо інтеграції методів НіНМ в єдину систему надання допомоги населенню з урахуванням взаємодії з фахівцями інших спеціальностей охорони здоров'я.
6. Розширити міжнародне співробітництво ВГО «Асоціація фахівців з народної та нетрадиційної медицини України».

7. Продовжити роботу з науково-методичного обґрунтування методів народної і нетрадиційної медицини через систему нововведення, інформаційні листи, методичні рекомендації, навчальні посібники та інші науково-інформаційні засоби.

8. Інформувати наукові, навчальні заклади та заклади охорони здоров'я про дослідження, що підтверджують безпеку, ефективність та якість методів НіНМ, які проведені з урахуванням принципів доказової медицини.

Обговорено та прийнято одногослоно на заключному пленарному засіданні Конференції з міжнародною участю «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ» 20 квітня 2018 року.

Голова:

Президент ПВНЗ «Київський медичний університет»
О.В. Поканевич

Заступник голови:

Ректор ПВНЗ «Київський медичний університет»
(заступник голови); д. мед. н., проф. **Б.Б. Івнєв**

Співголови:

Директор Національної наукової медичної бібліотеки України
Р.І. Павленко

Президент Академії наук вищої школи України;
д. фіз.-мат. н., проф. **О.Г. Наконечний**

Президент ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»; експерт комісії з фітопрепаратів та гомеопатичних засобів ДЕЦ МОЗ України, зав. каф. фітотерапії, гомеопатії біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет»; головний позаштатний спеціаліст МОЗ України за спеціальністю «Народна та нетрадиційна медицина» (2012-2017 р.); академік Академії наук вищої школи України; д. мед. н., професор **Т.П. Гарник**

Зав. каф. реабілітації і нетрадиційних методів лікування ДВНЗ «Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького»; головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації за спеціальністю «Народна та нетрадиційна медицина»

д. мед. н., професор **Л.В. Андріюк**

ЗАКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Відбулися вручення сертифікатів, посвідчень, подяк, урочисте закриття конференції.

Матеріали конференції були надруковані у збірнику та журналі «Фітотерапія. Часопис».